Atklātas lietas statuss

Lietas Nr. C71379425

Lietas arhīva Nr. C-1055-26/12

ECLI:LV:VRT:2026:0114.C71379425.2.S

Vidzemes rajona tiesa

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Valmierā, 2026. gada 14. janvārī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnesis Kaspars Kukmilks

ar tiesas sēdes sekretāri /Persona E/

piedaloties prasītājas /Nosaukums D/ pilnvarotajai pārstāvei /Persona D/

tiesas sēdē izskatīja civillietu /Nosaukums D/ prasībā par parāda piedziņu pret /Persona A/.

Aprakstošā daļa

[1] 2025. gada 9. oktobrī Vidzemes rajona tiesā tika saņemts /Nosaukums D/ (turpmāk – prasītāja) prasības pieteikums par parāda piedziņu. Ar prasības pieteikumu prasītāja lūdz piedzīt no /Persona A/ (turpmāk – atbildētājs) parādu 13 837,46*euro*, ko veido aizdevuma pamatsumma 5101,86 *euro*, aizdevuma lietošanas procenti 3396,55 *euro*, par laiku no 2022. gada 2. maija līdz 2025. gada 6. oktobrim, līgumsodu 599,48 *euro*, par laiku no 2021. gada 3. jūlija līdz 2022. gada 27. novembrim un līgumiskie nokavējuma procenti 4739,57 *euro*, par laika periodu no 2022. gada 28. novembra līdz 2025. gada 15. septembrim. Tāpat prasītāja lūdz no atbildētāja piedzīt visus tiesāšanās izdevumus un noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildes dienai saņemt likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no galvenā parāda. Prasītājas prasība pamatota ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[1.1] 2021. gada 2. martā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts aizdevuma līgums /Līgums A/ (turpmāk – Aizdevuma līgums). Saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem, atbildētājam tika izsniegts aizdevums par summu 6000 *euro*, ar aizņēmuma likmi 19,2 % gadā no neatmaksātās aizdevuma summas. Savukārt aizdevuma atmaksas termiņš bija 60 mēneši.

Atbildētājs Aizdevuma līguma pieteikumu ir apstiprinājis, veicot 0,01 *euro* maksājumu. Aizdevuma līguma pieteikuma saturs un Aizdevuma līguma noteikumi paredz, ka, ja atbildētājs piesakās aizdevuma saņemšanai interneta vidē, viņš parakstot aizdevuma pieteikumu, ir iepazinies ar līguma nosacījumiem, procentu likmēm un visām līguma būtiskām sastāvdaļām un atsevišķi aizdevuma līgumu neparaksta.

Prasītāja prasības pieteikumam ir pievienojusi maksājuma uzdevumu, kurš apliecina, aizdevuma izmaksu atbildētājam.

[1.2] Saskaņā ar Aizdevuma līguma 10.2. punkta nosacījumiem, gadījumā, ja atbildētājs kā aizņēmējs neievēro Aizdevuma līgumā noteikto maksājumu izpildes termiņu, tad viņam ir pienākums maksāt prasītājai kā aizdevējam līgumsodu 0,5 % apmērā no nokavētā maksājuma summas par katru kavējuma dienu. Līgumsods tiek aprobežots ar 10 % no pamatparāda (aizdevuma sākotnējās summas), un prasītāja kā aizdevējs ir tiesīgs prasīt gan līgumsodu, gan līguma izpildīšanu.

[1.3] Savukārt Aizdevuma līguma 10.3. punkts nosaka, ka par jebkura maksājuma termiņa, izņemot procentu par aizdevuma izmantošanu maksājumu kavēšanu, tai skaitā par aizdevuma summas atmaksas termiņa kavēšanu, atbildētājam kā aizņēmējam ir pienākums maksāt prasītājai kā aizdevējam nokavējuma procentus 0,2 % apmērā no nokavētā maksājuma summas par katru kavējuma dienu. Nokavējuma procentu aprēķins sākas pēc tam, kad kopējā līgumsoda summa ir sasniegusi 10 % apmēru no pamatparāda summas. Nokavējuma procenti tiek aprēķināti, pieņemot, ka gadā ir 360 dienas, bet kalendārajā mēnesī ir faktiskais dienu skaits.

[1.4] Atbildētājs pēdējo maksājumu aizdevuma atmaksai ir veicis 2022. gada 6. aprīlī. Līdz ar to, prasītāja, izmantoja Aizdevuma līgumā pielīgtās tiesības un vienpusēji atkāpās no Aizdevuma līguma, pamatojoties uz Aizdevuma līguma 10.4.1. punktu. Saskaņā ar šo Aizdevuma līguma punktu, prasītājai kā aizdevējam ir tiesības atkāpties no Aizdevuma līguma, ja atbildētājs kā aizņēmējs ir nokavējusi jebkuru no maksājumiem, kas paredzēti Aizdevuma līgumā, vairāk kā par 30 kalendārām dienām.

Prasītāja atbildētājam brīdinājumu par Aizdevuma līguma saistību neizpildi un Aizdevuma līguma izbeigšanu nosūtīja 2025. gada 16. septembrī.

[1.5] Prasītāja prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1651. pantu, 1652. panta 3. punktu, 1662., 1716., 1717. pantu, 1720. panta 1. punktu, 1753., 1756., 1764., 1828., 1934. un 1943. pantu.

[2] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus tiesai nav iesniedzis. Tiesa konstatē, ka prasības pieteikums atbildētājam nosūtīts uz viņa oficiālo elektronisko adresi 2025. gada 10. oktobrī.

Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3. punktā noteikts, ja tiesas dokumenti piegādāti šī likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti elektroniski. Ņemot vērā to, ka tiesas dokumenti atbildētājam nosūtīti uz oficiālo elektronisko adresi, tad ir uzskatāms, ka prasības pieteikums atbildētājam ir izsniegts un tā saturs paziņots.

[3] Prasītājas pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja pilnībā, pamatojot to ar prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un argumentiem. Papildus prasītājas pārstāve paskaidroja, ka prasītāja ir ilgstoši centusies sazināties ar atbildētāju par parāda atmaksu, regulāri arī atgādinot par saistību izpildi. Atbildot uz tiesas jautājumiem, paskaidroja, ka līgumiskie nokavējuma procentu atbilstot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta 2.^{6} daļai, jo šos procentus aprēķina, izmantojot datora algoritmu, kas neatļaujot pārsniegt nokavējuma procentu apmēru. Līgumsods esot aprēķināts atbilstoši prasītājas politikai, vienlaikus uzsverot, ka atbildētājs maksājumus ir sācis kavēt jau 2021. gada maijā un augustā. Vienlaikus prasītājas pārstāve apliecināja tiesai, ka prasītājai nav radušies citi tiesāšanās izdevumi, kā tikai valsts nodeva, kuru prasītāja samaksāja iesniedzot prasības pieteikumu. Savukārt ar jēdzienu “galvenais parāds” prasības pieteikuma lūgumu sadaļas 3. punktā ir saprotams aizdevuma pamatsummas parāds.

[4] Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam tika paziņots nosūtot tiesas pavēsti uz oficiālo elektronisko adresi 2025. gada 10. novembrī. Par neierašanās iemesliem atbildētājs tiesai nav paziņojis. Tāpat atbildētājs nav lūdzis tiesai atlikt lietas izskatīšanu.

[5] Civilprocesa likuma 208.^{1} panta pirmajā daļā noteikts, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu, un otrajā daļā noteikts, ka aizmugurisku spriedumu tiesa taisa, pamatojoties uz prasītāja paskaidrojumiem un lietā esošajiem materiāliem, ja tiesa tos atzīst par pietiekamiem strīda izšķiršanai.

Tiesa nekonstatēja panta trešās daļas punktos noteiktos šķēršļus aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Motīvu daļa

[6] Uzklausījusi prasītājas pārstāves paskaidrojumus, izvērtējusi prasības pieteikumu, kā arī iepazinusies un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus to kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība ir pamatota tomēr apmierināma daļēji, turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[7] Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, ar kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, savukārt atbildētājam ir jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs nav apstrīdējis prasības pieteikumā norādītos apstākļus, kā arī nav cēlis pretprasību. Tādējādi tiesai nav pamata uzskatīt, ka atbildētājam ir iebildumi pret prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem.

[8] Ar prasības pieteikumam pievienotajiem dokumentiem, kurus atbildētājs nav apstrīdējis, prasītāja ir pierādījusi, ka 2021. gada 2. martā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts Aizdevuma līgums, kura noteikumiem atbildētājs ir piekritis veicot maksājumu 0,01 *euro* 2021. gada 1. martā. Tāpat tiesa atzīst, ka lietā ir pierādīts, ka prasītāja atbildētājam izsniegusi Aizdevuma līgumā norādīto aizdevumu 6000 *euro*, ko pierāda prasītājas iesniegtais maksājuma uzdevums. Turklāt salīdzinot maksājuma uzdevumus, ar kuriem atbildētājs ir veicis maksājumu 0,01 *euro* un prasītāja veikusi maksājumu 6000 *euro*, tiesa konstatē, ka prasītāja aizdevuma summu ir izmaksājusi uz kontu, no kura atbildētājs veica maksājumu, ar kuru sniedza piekrišanu Aizdevuma līguma noteikumiem.

Tiesas ieskatā, lietā nav strīda, ka atbildētājs ir patērētājs Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē, ko pierāda tas, ka Aizdevuma līgumā prasītāja ir atsaukusies uz gada procentu likmes aprēķināšanu saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem, kas regulē jautājumu par patērētāja kreditēšanu. Kā ir atzīts judikatūrā, tad tiesai ir pienākums pēc savas iniciatīvas izvērtēt iespējami negodīgus ar patērētāju noslēgta līguma noteikumus (*Senāta Civillietu departamenta 2018. gada 14. februāra sprieduma lietā Nr. SKC-63/2018 (ECLI:LV:AT:2018:0214.C31463711.1.S), 10. punktu, 2018. gada 26. janvāra sprieduma lietā Nr. SKC-40/2018 (ECLI:LV:AT:2018:0126.C30516713.1.S), 8.–9. punkts un 2017 gada 30. jūnija sprieduma lietā Nr. SKC-154/2017 (C33439211) 7. punkts. Skatīt arī: /Nosaukums G/ 2009. gada 4. jūnija sprieduma lietā C-243/08 /Nosaukums H/,ECLI:EU:C:2009:350, 22.–24. punktu un 2006. gada 26. oktobra sprieduma lietā C-168/05 /Nosaukums I/ ECLI:EU:C:2006:675, 38. punktu*). Līdz ar to, izskatot lietu, tiesa vērtēs Aizdevuma līguma noteikumu atbilstību tiesību normām. Turklāt uzsverams, ka atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6. panta pirmajai daļai pakalpojuma sniedzējs iepriekš sagatavotos līguma projektos nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likumu un citiem normatīvajiem aktiem.

[9] Izskatot prasītājas prasību daļā par pamatsummas 5101,86 *euro* piedziņu, tiesa atzīst, ka lietā nav strīda, ka 2021. gada 2. martā starp prasītāju un atbildētāju noslēgtais līgums ir aizdevuma līgums vai to, ka atbildētājs nav izpildījis visas savas saistības, kuras izriet no Aizdevuma līguma. Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka Aizdevuma līgums ir noslēgts tiesīgi, līdz ar to, tas uzliek atbildētājam pienākumu izpildīt apsolīto jeb atmaksāt aizdevumu kopā ar procentiem.

Prasītāja savā prasības pieteikuma pielikumā pievienotājā parāda aprēķinā ir norādījusi, ka no atbildētāja veiktajiem maksājumiem prasītājai aizdevuma pamatsummas parāda dzēšanā ir ieskaitīti 898,14 *euro*. Līdz ar to, atlikušais aizdevuma pamatsummas parāds ir 5101,86 *euro*, kas aprēķināts šādā kārtībā 6000 *euro* - 898,14 *euro* = 5101,86 *euro*. Atbildētājs nav apstrīdējis, ka viņš būtu samaksājis lielāku summu vai, ka atbildētāja veiktie maksājumi būtu jāieskaita parāda dzēšanā citādāk nekā prasītājas parāda aprēķinā. Turklāt, tiesa atzīst, ka, ja atbildētājs būtu apstrīdējis to, ka viņš ir veicis vairāk maksājumu, tad tieši atbildētājam būtu jāpierāda, ka ir izdarīta lielāka aizdevuma pamatsummas atmaksa, jo atbilstoši Civillikuma 1838. pantam, to, ka samaksa ir izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa prasītājas prasību daļā par aizdevuma pamatsummas parāda 5101,86 *euro* piedziņu apmierina pilnībā, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1828., 1838. un 1943. pantu.

[10] Izskatot prasītājas prasību daļā par līgumisko procentu par aizdevuma lietošanu 3396,55 *euro*, kas aprēķināti par laiku no 2022. gada 2. maija līdz 2025. gada 6. oktobrim, piedziņu, tiesa ņem vērā turpmāk norādīto.

Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1946. pantu, procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Tiesa atzīst, ka puses noslēdzot Aizdevuma līgumu ir vienojušās, ka par aizdevumu ir jāmaksā procenti par aizdevuma izmantošanu, kas konkrētajā gadījumā ir 19,20 % gadā no neatmaksātās aizdevuma summas. Līdz ar to, prasītājai ir tiesības saņemt procentus par aizdevuma izmantošanu. Tāpēc prasītājas prasība par procentiem par aizdevuma summas lietošanu ir pamatota. Vienlaikus ir ņemams vērā, ka konkrētajā lietā atbildētājs ir patērētājs. Līdz ar to, ir piemērojami arī Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteiktie ierobežojumi patērētāju kreditēšanā, kurus tiesai ir jāpārbauda.

Atbilstoši Civillikuma 3. pantam katra civīltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spējā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības. Aizdevuma līgums tika noslēgts 2021. gada 2. martā, tāpēc ir piemērojama Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $2.^2$ un $2.^3$ daļas, likuma redakcijā, kas bija spēkā no 2020. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 14. jūnijam.

Saskaņā ar konkrētajām Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $2.^2$ daļai patērētāja kreditēšanas līguma izmaksas ir samērīgas un atbilstošas godīgai darījumu praksei un kredīta kopējās izmaksas patērētājam aprēķina normatīvajos aktos par patērētāju kreditēšanu noteiktajā kārtībā. Savukārt saskaņā ar šī panta $2.^3$ daļu, par šā panta $2.^2$ daļā minētajām prasībām neatbilstošām uzskata tādas kredīta kopējās izmaksas patērētājam, kuras pārsniedz 0,07 procentus dienā no kredīta summas.

Pārbaudot Aizdevuma līgumu, tiesa konstatē, ka kredīta kopējās izmaksas konkrētajā gadījumā ir 3260,32 *euro* (aprēķināts 155,26 x 58 + 255,24 = 9260,32 *euro* - 6000 *euro*). Laika periodā no 2021. gada 2. marta līdz 2026. gada 2. martam bija 5 gadi jeb 1826 dienas. Līdz ar to, kredīta kopējās izmaksas dienā bija 3260,32 / 1826 = 1,79 *euro* dienā, kas atbilst 0,029 % no kredīta summas jeb tāds, kas atbilst Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $2.^3$ daļai.

Prasītāja atbilstoši iesniegtajam parāda aprēķinam ir aprēķinājusi aizdevuma lietošanas procentus 4502,13 *euro* par Aizdevuma līguma termiņu. Vienlaikus prasītāja savā aprēķinā ir norādījusi, ka atbildētāja veiktos maksājumus 1105,58 *euro*, tā ir ieskaitījusi aprēķināto aizdevuma lietošanas procentu dzēšanā. Tādējādi iegūstot aizdevuma lietošanas procentu parādu 3396,55 *euro* (aprēķināts kā 4502,13 *euro* - 1105,58 *euro*). Tiesa atzīst, ka prasītājas aprēķinā nav konstatējamas kļūdas vai nepilnības. Uz tādām nav norādījis arī atbildētājs.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība daļā par aizdevuma lietošanas procentiem 3396,55 *euro* ir pamatota un apmierināma pilnībā, pamatojoties uz Civillikuma 1756. un 1946. pantu.

[11] Izskatot prasītājas prasību daļā par līgumisko nokavējuma procentu 4739,57 *euro*, kas aprēķināti par laiku no 2022. gada 28. novembra līdz 2025. gada 15. septembrim, piedziņu, tiesa ņem vērā turpmāk norādīto. Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu pienākums maksāt procentus, pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Vienlaikus tiesa neatkārtos argumentāciju par to, ka konkrētajā lietā ir piemērojamas Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas, kas bija Patērētāju tiesību aizsardzības likumā, kura bija spēkā no 2020. gada 1. jūlija līdz 2021. gada 14. jūnijam.

Ir uzsverams, ka atbilstoši Civillikuma 1753. pantam ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas, lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Tiesa konstatē, ka atbilstoši Aizdevuma līguma 10.3. punktu, puses vienojās par nokavējuma procentu samaksu pēc tam, kad līgumsoda summa ir sasniegusi 10 % no pamatparāda. Savukārt nokavējuma procentu likme tiek noteikta 0,2 % apmērā no nokavētās maksājuma summas par katru kavējuma dienu, vienlaikus pieņemot, ka gadā ir 360 dienas.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $2.^6$ daļu, kura ir spēkā kopš 2016. gada 1. janvāra, un kura bija spēkā Aizdevuma noslēgšanas laikā, paredz, ka patērētāja kreditēšanas līgums, kurš paredz iespēju pieprasīt no patērētāja nokavējuma procentus, nav spēkā, ja šo procentu apmērs ir lielāks par 36 procentpunktiem virs aizņēmuma likmes gadā. No prasītājas iesniegtā Aizdevuma līguma noteikumiem ir konstatējams, ka aizņēmuma likme, par kuru puses vienojās, noslēdzot Aizdevumu līgumu ir 19,20 %, savukārt nokavējuma procentu likme gadā ir 72 % (aprēķināta kā 0,2 % dienā x 360 dienas gadā).

Procentpunkts ir procentos izteiktu lielumu starpība. Līdz ar to, atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $2.^6$ daļai, nokavējuma procentu likmes maksimālais apmērs konkrētajā gadījumā varēja būt 55,20 % (aprēķināts kā 19,20 % + 36 procentpunkti). Līdz ar to, tiesa konstatē, ka Aizdevuma līguma 10.3. punkts neatbilst Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $2.^6$ daļai, kas savukārt nozīmē, ka šis Aizdevuma līguma punkts nav piemērojams.

Tiesa atzīst, ka prasītājas pārstāves paskaidrojumi, par nokavējuma procenti nav uzskatāmi par tādiem, kas tiesai radītu pārliecību, ka Aizdevuma līguma noteikums par nokavējuma procentu likmi, atbilstu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $2.^6$ daļai. Prasītāja savā parāda aprēķinā nav konkrēti norādījusi, kādu tieši līgumisko nokavējuma procentu likmi viņa ir izmantojusi, līdz ar to, tiesai ir pamatotas šaubas, ka prasītāja ir ievērojusi Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $2.^6$ daļu.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, ka Aizdevuma līguma noteikums, ar kuru prasītājai ir pielīgtas tiesības, tiesa atzīst, ka prasītājai nav tiesības saņemt prasītos nokavējuma procentus. Tāpēc prasītājas prasība daļā par līgumisko nokavējuma procentu 4739,57 *euro* piedziņu ir noraidāma.

[12] Izskatot prasītājas prasību daļā par līgumsoda 599,48 *euro*, kas aprēķināts par laiku no 2021. gada 3. jūlija līdz 2022. gada 27. novembrim, tiesa ņem vērā turpmāk norādīto.

Saskaņā ar Civillikuma 1716. pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Pārbaudot Aizdevuma līgumu, tiesa konstatē, ka tā 10.2. punktā prasītājai ir pielīgtas tiesības saņemt līgumsodu 0,5 % apmērā no nokavētās maksājuma summas par katru dienu. Vienlaikus šis Aizdevuma līguma punkts paredz līgumsoda summas kopējo apmēru līdz 10 % no pamatparāda summas, kas ir izsniegtā aizdevuma pamatsummas. Prasītāja Civillikuma 1716. panta trešajā daļā noteikto maksimālo līgumsoda apmēru 10 procentus ir aprēķinājusi no sākotnējās aizdevuma summas 6000 *euro*, kā to paredzēja Aizdevuma līguma 10.2. punkts.

Tiesa šādam prasītājas aprēķinam piekrīt tikai daļēji. Juridiskajā literatūrā ir skaidrots, ka ņemot vērā, ka Civillikuma 1716. pants nenorāda, ka ierobežojums būtu attiecināms tikai uz *kavēto* saistības apmēru, ierobežojums vērtējams attiecībā pret līgumā pielīgtā pamatparāda vai galvenās saistības *atlikušo vērtību*, brīdī, kad iestājies līguma pārkāpums. Ja pirms tam līguma darbības gaitā attiecīgā saistība jau daļēji tikusi izpildīta, tad nav pamatoti līgumsoda ierobežojumu vērtēt arī pret jau izpildīto saistības daļu, jo tā Civillikuma izpratnē izpildījuma rezultātā izbeigusies un vairs nav uzskatāma par pastāvošu saistību (*/Persona C/, /Persona B/ Līgumsoda reforma. /Nosaukums J/, 03.12.2013. Nr. 49 (800)*). Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka Civillikuma 1716. panta trešajā daļā noteiktais līgumsoda aprobežojums piemērojams 10 % apmērā no atlikušā pamatparāda jeb neatmaksātās pamatsummas.

Ņemot vērā, ka neatmaksātā aizdevuma pamatsumma, kuru prasītāja lūdz piedzīt un kuru tiesa šī sprieduma 9. punktā apmierināja ir 5101,86 *euro*, tad līgumsoda maksimālais apmērs ir jārēķina no šīs summas. Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība par līgumsoda 599,48 *euro* būtu apmierināma daļā par 510,19 *euro* un ir noraidāma daļā par 89,29 *euro* piedziņu, pamatojoties uz Civillikuma 1716. pantu un 1720. pantu.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, ja prasība tiek apmierināta daļēji, tad šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam – proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā lietā vienīgie tiesāšanās izdevumi ir valsts nodeva, par kuras piedziņu tiesai ir jāizlemj. Vienlaikus tiesa norāda, ka, lai gan prasītāja savā prasības pieteikumā ir lūgusi piedzīt visus tiesāšanās izdevumus

no atbildētāja, tomēr tiesa, pārbaudot Tiesu informācijas sistēmā (TIS) un lietas materiālus, nekonstatē, ka prasītājai būtu radušies citi tiesāšanās izdevumi, izņemot valsts nodevu. To apstiprina arī prasītājas pārstāves paskaidrojumi tiesas sēdē, atbildot uz tiesas jautājumu par tiesāšanās izdevumiem, kad prasītājas pārstāve apliecināja, ka vienīgie tiesāšanās izdevumi ir prasītājas samaksātā valsts nodeva. Līdz ar to, tiesa izspriedīs tikai jautājumu par prasītājas samaksātās valsts nodevas piedziņu no atbildētāja.

Prasītāja iesniedza prasību, ar kuru lūdza piedzīt no atbildētāja 13 837,46 *euro*, par kuru samaksāja valsts nodevu 550 *euro*. Savukārt tiesa ir apmierinājusi prasītājas prasību daļā par 9008,60 *euro*. Līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 41. panta pirmajai daļai, no atbildētājas prasītājas labā ir piedzenama 65,10 % no prasītājas samaksātās valsts nodevas jeb 358,05 *euro*.

[14] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1} panta pirmajai daļai, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesai jānosaka termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Tiesa nekonstatē, ka konkrētajā gadījumā prasītāja būtu iesniegusi lūgumu par to, lai tiesas spriedumā noteiktu nekavējošu sprieduma izpildi, tāpēc tiesai ir jānosaka sprieduma labprātīgas izpildes termiņš. Tiesa, piemērojot Civilprocesa likuma 204.^{1} panta otro daļu, nosaka sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[15] Civilprocesa likuma 195. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesai sprieduma rezolutīvajā daļā jānorāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus.

Prasītāja savā prasības pieteikumā ir lūgusi noteikt tiesai tiesības saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā par laiku pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) par galveno parādu. Tiesas sēdē prasītājas pārstāve paskaidroja, ka ar galveno parādu ir saprotams aizdevuma pamatsummas parādu.

Augstākās tiesas judikatūrā ir nostiprinājies, ka Civilprocesa likuma 195. pantam ir imperatīvs raksturs un saskaņā ar to, tiesai pašai (*ex officio*), neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem, jānosaka prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus (*Senāta Civillietu departamenta 2016. gada 29. janvāra lēmuma lietā Nr. SKC-1331/2016 (C28283311), 7.1. punkts*). Norādāms, ka likumiskos procentus aprēķina no visas ar spriedumu piedzītās summas, bet to pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis piedzītās summas lielumu (*skat. Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces 2021. gada 15. decembra lēmuma tēzi un 2. punktu. Lēmums pieejams šeit un Senāta Civillietu departamenta 2024. gada 13. jūnija sprieduma lietā Nr. SKC-53/2024, ECLI:LV:AT:2024:0613.C33348419.26.S, tēzi un 7. punktu*). Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasītājas lūgums par tiesību noteikšanu prasītājai saņemt likumiskos procentus ir apmierināms. Vienlaikus šīs prasītājas tiesības ir atzīstamas uz visu ar spriedumu piedzītās summas, nevis uz galveno parādu, kā to ir lūgusi prasītāja.

Rezolutīvā daļa

saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, 97., 189.-193. pantu, 195. panta pirmo daļu un 199. pantu, kā arī 204.^{1} panta otro daļu, 208.^{1} un 208.^{4} pantu, tiesa

nosprieda

1. /Nosaukums F/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums B/ prasību apmierināt daļēji. Piedzīt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, par labu /Nosaukums C/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums B/:

1.1. aizdevuma pamatsummas parādu 5101,86 *euro*;

1.2. aizdevuma lietošanas procentus 3396,55 *euro*, par laiku no 2022. gada 2. maija līdz 2025. gada 6. oktobrim;

1.3. līgumsodu 510,19 *euro*, par laiku no 2021. gada 3. jūlija līdz 2022. gada 27. novembrim;

1.4. tiesas izdevumus – valsts nodevu 358,05 *euro*.

Kopējā piedzītā summa 9366,65 *euro* (*deviņi tūkstoši trīs simti sešdesmit seši euro un 65 centi*).

Piedzītā summa jāieskaita /Nosaukums D/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums B/, norēķinu kontā Nr. /IBAN A/, banka /Nosaukums E/.

2. Noraidīt /Nosaukums D/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums B/, prasību daļā par līgumsoda 89,29*euro* un līgumisko nokavējuma procentu 4739,57 *euro*, kas aprēķināti par laiku no 2022. gada 28. novembra līdz 2025. gada 15. septembrim, kopā 4828,56 *euro*, piedziņu.

3. Noteikt tiesības /Nosaukums C/, reģistrācijas Nr. /Nosaukums B/, par laiku pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no visas ar spriedumu piedzītās summas, ievērojot Civillikuma 1763. pantā noteiktos procentu pieauguma ierobežojumus.

4. Noteikt /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

5. Spriedums sastādīts un pievienots tiešsaistes sistēmā /Tīmekļvietne A/ 2026. gada 14. janvārī. Spriedums pasludināts 2026. gada 14. janvārī.

Aizmugurisku spriedumu /Nosaukums A/ var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2026. gada 14. janvāra. Apelācijas sūdzība ir jāiesniedz Vidzemes rajona tiesai.

/Persona A/, nav tiesīgs pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu apelācijas kārtībā, bet ir tiesīgs 20 (divdesmit) dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnesis Kaspars Kukmilks